

EL LLENGUATGE

18/VI/1976

La Vall d'Hebron

En el seu sentit geogràfic, vall és sempre una paraula del gènere femení. Diem «el Vall d'Aran» i «els Valls d'Andorra» pel sentit geogràfic perquè hi ha, a més, la paraula vall, del masculí, que no té res a veure amb el bal —aquell on, quan s'hi és, diuen que s'ha de ballar—, i que vol dir rasa o excavació (com el que abans hi havia al carrer d'Aragó). Per tant, parlarem de la vall del riu Llobregat o bé de les valls afluent de la Cerdanya.

Això, qualsevol gramàtica normativa ho explica. Però no tothom se n'ha mirat cap amb prou atenció, o en recorda prou bé aquest apartat. I així, especialment ara que la gent volta tant i s'escampa pertot arreu, tenim ocasió de sentir continuament referències sobre «el Vall d'Aran» i fins i tot «els Valls d'Andorra». No tothom aconsegueix de resistir la influència dels models que els proposen en castellà. Però bé cal fer un petit esforç per tal d'aconseguir-ho i arribar al convenciment que, en català, s'ha de dir la Vall d'Aran i les Valls d'Andorra.

N'hi ha una, de vall, el nom de la qual, amb l'expansió de la ciutat, ha esdevingut un toponim urbà: la Vall d'Hebron. Això fa que sigui el més corrent i usual a les converses de cada dia. I també, és clar, el més trossejat. N'hi ha que hi apliquen el mateix tractament que a l'Aran o a Andorra i diuen, per tant, «el Vall d'Hebron». D'altres ho diuen simplement en castellà: «el Valle de Hebrón», tot parlant en català. Potser pensen que és un nom imposat, com tants n'hi ha al nomenclàtor, referent a alguna contrada llunyanca. Però no és pas així. Encara que el nom Hebron prové de la Bíblia, la Vall d'Hebron és el nom autèntic d'aquell indret, d'aquella vall avui urbanitzada. I cal respectar aquesta autenticitat, dient sempre la Vall d'Hebron, a despit de plaques de llauna i nomenclàtors.

ALBERT JANE